

over opnieuw te beginnen, hetgeen geschiedde. Vooraf schreef Katherine Mansfield hierover aan Murry (4 oktober 1920):

„Ik voel, dat deze brief kil en pover is; de vruchten smaken niet. Weet je, dat er een soort vijgeboom is, die verondersteld wordt familie te zijn van die ene ongelukkige — hij heeft een donkere stam en zijn bladeren zijn zwart; zij klapperen aan de zwart geworden takken; ze zijn als bladeren, waar een vlam overheen is gegaan. *Verschrikkelijk*. Ik zag er eens een in een dal, een prachtig dal, waar een rivier doorheen stroomde. Er lag goed te drogen op de oever en vrouwen sloegen op het water en riepen elkaar vrolijk toe — en daar was die *droeve* boom. L. M.²⁾, die bij me was, zei: „Natuurlijk is de *verklaring*, dat je nooit moet ophouden te geven”. De vijgeboom had geen vijgen — dus Christus vervloekte hem. *Heb je ooit!* Er gaat zo'n verhaal schuil onder dat alles — niet? — als je het maar kon opgraven”.

Welnu, zij deed het . . . en later, als Murry haar teleurgesteld heeft, geeft zij ons bovendien het verhaal over het leven van Ma Parker, de oude werkster, die haar kleinzootje begraven heeft en geen tijd en geen plaats kan vinden om te huilen. Nauw hiermee verbonden is de bekentenis, die we vinden in haar Dagboek, 16 december 1920:

„Er is geen grens aan het menselijk lijden. Lijden is mateloos, het is eeuwigheid. Fysiek lijden is kinderspel. Je borst door een grote steen vermorzeld — om te lachen! Ik wil niet sterven zonder een getuigenis na te laten van mijn geloof, dat lijden overwonnen kan worden. Want dat geloof ik. Wat moet men doen? Men moet zich *onderwerpen*. Niet tegenstribbelen. Het aanvaarden. Zich laten overstelpen. Het volledig accepteren. Het tot een *deel van zijn leven* maken. Alles in het leven, dat wij werkelijk aanvaarden, ondergaat een verandering. Dus lijden moet Liefde worden. Dit is het geheim. Dit is wat ik doen moet”.

Zij bedoelt ermee: haar persoonlijke liefde voor Murry, de man, die haar begeeft, tot een „groter” liefde sublimeren. En ze beeldt Ma Parker uit, het oudje, dat „volledig accepteerde” . . .

Wij zeiden reeds, dat Katherine Mansfield het als haar dure plicht beschouwde — evenals Tsjechov dat voor Rusland deed — haar land aan de mensen bekend te maken. Zij werd meer en meer van dit idee vervuld naarmate zij haar hoogste kunnen bereikte. Zij geloofde — zo zegt Anthony Alpers het in zijn biografie — dat de oorlog aan haar generatie „een tragisch weten” gebracht had. Ze was echter van mening, dat dit tragisch besef alleen door schoonheid, indirect, in de kunst kon worden uitgedrukt. Daarbij sluit aan wat zij als een cri de coeur eind oktober 1921 in haar Dagboek neerwerpt:

„Ik vraag me af waarom het zo bijzonder moeilijk zou zijn om nederig te wezen. Als ik een verhaal voltooid heb en eer ik aan een ander ben begonnen, betrap ik mezelf erop heel *fier* te zijn. Dit beïnvloedt het werk ten zeerste. Je kunt niet kalm zijn, niet zuiver en goed, zoals je zijn moet, wil je voortgaan. Ik kijk naar de bergen, probeer te bidden en aan iets *geweldigs* te denken. Het is een soort opwinding binnenin je, die er niet hoort te zijn . . . En al wat ik in deze stemming schrijf zal niet goed worden, het zal vol *droesem* zijn. Als ik goed deed, zou ik in m'n eentje ergens onder een boom gaan zitten. Je moet leren, je moet je oefenen *jezelf te vergeten*. Ik kan de waarheid over Tante Anne niet vertellen, als ik niet zonder zelfbewustheid in haar leven kan doordringen. O, God! Ik ben nog verdeeld. Ik ben slecht. Ik faal in mijn persoonlijk leven. Ik verval tot ongeduldigheid, humeurigheid, ijdelheid, en zo faal ik als Uw priesteres. Misschien helpt poëzie me . . .”.

²⁾ Ida Baker, ook wel Lesley Moore.